

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 aprilie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, declarat de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului

Bajura Vasile

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 07.10.2016 - 12.09.2017;

2. Instanța de apel: 06.10.2017 - 06.12.2017;

3. Instanța de recurs: 26.02.2018 - 04.04.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 12 septembrie 2017, a fost încetat procesul penal în privința lui Bajura Vasile în baza art.361 alin.(1) Cod penal, pe motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de Proțuc Victor privind încasarea prejudiciului material în sumă de 41088 lei și a prejudiciului moral în sumă de 7000 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Prima instanță a constatat că Bajura Vasile, la 22 iunie 2015 s-a deplasat la domiciliul lui Proțuc Vladimir din s.Slobozia Șireuți, r-nul Briceni, unde i-a transmis ultimului procura seria JS 6741 din 25.06.2014, prin care a fost împuternicit să conducă automobilul de model „Opel Astra”, cu n/î lituaniene XX, cu semne vădite de falsificare.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Gh.Odobescu în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, deoarece probele administrate de organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată nu demonstrează vinovăția inculpatului în fapta incriminată; - nu a fost dovedit faptul că inculpatul ar fi cunoscut că înscrisul din procură este un fals, acesta doar a deținut procura; - instanța nu a reținut declarațiile inculpatului date în ședința de judecată, unde a afirmat că nu a cunoscut că procura este falsă, deoarece aceasta i-a fost adusă de către cunoscutul său S.Grosu, care l-a anunțat că procura este una veridică, fapt confirmat și de martorul V.Ciurlic; - la caz lipsește latura subiectivă a infracțiunii, deoarece prin probele scrise nu s-a demonstrat intenția lui V.Bajura la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, apelul declarat de către avocatul Gh.Odobescu în numele inculpatului a fost respins, ca

nefondat, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului V.Bajura în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, care se confirmă prin probele acumulate la dosar și cercetate în ședințele de judecată și anume, prin declarațiile părții vătămate Vl.Proțuc, a martorilor V.Proțuc, V.Ciurlic, cât și probele scrise –procesele-verbale de ridicare a copiilor documentelor și de examinare a acestora pe automobilul de model „Opel Astra”, cu n/î lituaniene XX din 30.11.2015, de percheziție din 10.02.2016, de ridicare din 27.07.2016, raportul de expertiză nr.34/12/2/1-R-1 122 din 05.07.2016.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentele apărării, precum că nu a fost demonstrat faptul că inculpatul cunoștea că procura este falsă, deoarece acestea se combat prin însăși starea de fapt stabilită în cadrul judecării cauzei și chiar din însuși conținutul procurii, care este din aceeași dată, cu același număr de evidență ca și procura eliberată pe numele lui V.Bajura, fiind schimbat doar numele și prenumele titularului, cu alte caractere și cu greșeli gramaticale, de unde rezultă cert falsificarea acesteia.

La fel, instanța de apel a conchis că apelul apărării este unul declarativ, fiind expuse probe care au fost prezentate în prima instanță și asupra cărora instanța s-a expus motivat din punct de vedere al pertinentei, concludenței și coroborării lor în ansamblu.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Gh.Odobescu în numele inculpatului care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea inculpatului, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, considerând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu a examinat multilateral și obiectiv toate împrejurările de fapt și de drept ale cauzei în raport cu probele administrate la dosar și nu a respectat întocmai prevederile art.414 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, în rest invocând aceleași motive ca și în apel descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel reieșind din temeiurile de drept prevăzute de norma menționată.

Drept temeiuri pentru recurs avocatul în numele inculpatului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul constată că motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că ultima a analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel.

După cum rezultă din conținutul recursului părții apărării, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui V.Bajura în baza art.361 alin.(1) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate și incorect nu s-a dispus achitarea inculpatului, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

De fapt, din textul recursului se vede că autorul critică aprecierea probelor administrate de ambele instanțe, considerând-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Colegiul penal menționează că, potrivit art.101 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, instanța apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. În speță, se constată că prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, care a negat fapta incriminată, declarând că nu a cunoscut despre faptul că procura a fost falsă,

- partea vătămată V.Proțuc, care a relatat că în urma accidentului rutier, unde a fost recunoscut vinovat de producerea acestuia, a convenit ca să procure automobilul deteriorat la suma de 2000 euro, bani pe care i-a transmis lui V.Bajura. După achitarea sumei i-a fost transmis automobilul deteriorat împreună cu certificatul de înmatriculare, iar procura urma să fie perfectată mai târziu, pentru ce a transmis lui V.Bajura și o copie a buletinului său. Procura pe automobil i-a fost eliberată în luna iunie 2015, după verificarea legalității acesteia s-a depistat că o astfel de procură lipsește în baza de date. Sunându-l pe V.Bajura, acesta a refuzat să vorbească cu el, comunicându-i că procura este bună, iar din motiv că automobilul a fost scos de la evidență la data de 08.02.2016, fără procură nu a putut face vinieta, nici cartea verde și nu se poate folosi de automobil;

- martorii: - V.Proțuc, care a explicat că fiul său L.Proțuc, a transmis lui V.Bajura suma de bani în contul automobilului implicat în accidentul rutier, ulterior actele pe mașină i-au fost transmise fiului, dar s-a constatat că acestea sunt false; - L.Proțuc, care a explicat că în urma accidentului rutier, în care a fost implicat și vinovat fratele său V.Proțuc, au convenit cu V.Bajura că să-i achite suma de 2000 euro în contul automobilului avariata. După ce au transmis banii, fratele a plecat cu V.Bajura la notar să-i perfecteze actele, însă notarii au refuzat. V.Bajura i-a spus fratelui că-i va perfecta procura în or.Edineț. Peste o lună după transmiterea banilor, V.Bajura i-a transmis și procura pe numele fratelui asupra automobilului, care apoi s-a constatat a fi falsă; - V.Ciurlic, care a lămurit că într-adevăr automobilul accidentat a fost adus de către dânsul lui V.Bajura cu patru ani în urmă. Când a fost accidentat automobilul,

V.Bajura l-a telefonat și i-a comunicat că persoana vinovată în accident i-a dat bani pentru mașină și el urmează să-i perfecteze procura, însă dânsul l-a refuzat, deoarece se afla după intervenție chirurgicală. Ulterior, V.Bajura a venit la el și i-a arătat procura perfectată de altcineva, întrebându-l dacă aceasta este bună, la ce el i-a comunicat acestuia că procura este falsă. Procura legată cu ață roșie, care este corp delict pe dosar, a fost înmănată de către el lui V.Bajura odată cu transmiterea automobilului; - A.Mușuc, care a relatat că în ziua când V.Proțuc a fost implicat în accident rutier, dânsul se afla tot în automobilul acestuia. În urma înțelegerii părților s-a convenit că V.Proțuc îi achită proprietarului automobilului deteriorat suma de 2000 euro, iar acesta îi transmite automobilul. Ulterior a aflat de la V.Proțuc că procura transmisă pe automobilul accidentat este falsă, presupune că V.Bajura cunoștea faptul că procura este falsă,

și actele cauzei - copia certificatului de înmatriculare asupra mijlocului de transport de model „Opel Astra”, n/î F BU 158, proprietarul căruia este indicat Urbone Ilona, copia procurii pentru utilizarea gratuită a unui vehicul din 25.06.2014, încheiat între Urbone Ilona și V.Bajura, interesele căruia sunt reprezentate de V.Ciurlic, prin care Urbone Ilona i-a vândut lui V.Bajura automobilul de model „Opel Astra”, n/î XX, înregistrat în registrul actelor notariale cu nr.JS-6741, actele asupra automobilului dat și anume: raportul de verificare tehnică a vehiculului nr.017 - 0031213 din 09.06.2014, valabil până la 13.06.2016; carte de asigurare internațională pentru autovehicule nr.LT/12/JB 1156901; polița de asigurare nr.AJA 5805780 din 08.08.2014; copia certificatului (vinieta) seria nr.AA nr.00700704 din 23.12.2014, ce atestă achitarea taxei pentru folosirea drumului, valabilă pînă la data de 20.06.2015, procesul-verbal de percheziție din 10.02.2016, conform căruia de la domiciliul lui V.Bajura a fost ridicată procura seria JS 6741 din 25.06.2014, înregistrată în registrul actelor notariale cu nr.75-6748 din 25.06.2014, prin care acesta a fost împuternicit să conducă automobilul de model „Opel Astra”, n/î lituaniene XX, copia procurii din 21.06.2014, prin care V.Bajura l-a împuternicit pe V.Ciurlic de a-i procura mijlocul de transport și de a reprezenta interesele sale privitor la întocmirea actelor necesare, autentificată de către notarul public V.Dobuleac și înregistrată în registrul actelor notariale cu nr.2670, raportul de expertiză tehnică a documentelor nr.34/12/2/1-R-1122 din 05.07.2016, prin care s-a constatat că procura cu seria JS 6471 din 25.06.2016, cu n/î a actelor notariale 75-6748, ridicată de la V.Proțuc, probabil a fost executată cu efectuarea modificărilor în conținutul inițial de pe o copie intermediară a procurii cu seria JS 6471 din 25.06.2014 cu n/î a actelor notariale 75-6748, ridicată de la V.Bajura, folosind programe de tip „fotoshop”. După introducerea modificărilor cu alt șrift de tipar, folosind imprimanta de multiplicare LaserJet a fost tipărit documentul (copia) actului (f.d.97-100), și planșa fotografică, corpurile delict - 1) procura în original seria SJ 6741 cu n/î 75-6748 cu data emiterii 25.06.2014 pe numele lui V.Bajura; 2) procura în original seria SJ 6741 cu n/î 75-6748 cu data emiterii 25.06.2014 pe numele lui V.Proțuc.

Aceste probe au fost apreciate în mod obiectiv și au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului V.Bajura în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal pe deplin a fost dovedită.

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra

temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui V.Bajura, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din hotărârile instanțelor de judecată, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt, și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Totodată, Colegiul penal atestă că, acțiunile inculpatului întrunesc pe deplin semnele faptei infracționale încadrate în baza art.361 alin.(1) Cod penal după indicii calificativi – deținerea și vânzarea documentului oficial fals, care acordă drepturi și eliberează de obligații, deoarece din probele enunțate supra cert rezultă că inculpatul a deținut și vândut procura seria JS 6741 din 25.06.2014, prin care V.Proțuc a fost împuternicit să conducă automobilul de model „Opel Astra”, cu n/î lituaniene XX.

Totodată, lipsită de veridicitate este și afirmația apărării, precum că legalitatea procurii a fost confirmată de persoana V.Ciurlic, deoarece persoana în cauză fiind audiată în prima instanță și-a susținut declarațiile date în cadrul urmăririi penale, anume în partea în care l-a anunțat pe V.Bajura că procura cu seria JS 6741 din 25.06.2014 este falsă. Astfel, instanțele de fond just au reținut că inculpatul știa despre procedura eliberării procurii pentru utilizarea autovehiculului adus de peste hotarele țării, și că procura pe numele lui V.Proțuc este una falsă. Mai mult, vizual din procura în original seria SJ 6741 cu n/î 75-6748 cu data emiterii 25.06.2014 pe numele lui V.Bajura și procura în original seria SJ 6741 cu n/î 75-6748 cu data emiterii 25.06.2014 pe numele lui V.Proțuc, urmează că ambele procuri au fost eliberate din numele lui Urbone Iona pe numele lui V.Bajura, și respectiv V.Proțuc, pe când automobilul a fost procurat de inculpat cu patru ani în urmă, prin intermediul lui V.Ciurlic.

În speță, a fost realizată și latura subiectivă, care presupune intenția directă, adică falsificarea să fie efectuată în scopul folosirii documentelor de către infractor sau de către alte persoane, deoarece prin raportul de expertiză tehnică a documentelor nr.34/12/2/1-R-1122 din 05.07.2016 cert s-a constatat că procura seria JS 6741 din 25.06.2014, prin care V.Proțuc a fost împuternicit să conducă automobilul de model „Opel Astra”, n/î lituaniene FBU este falsă, iar inculpatul a fost în cunoștință de cauză despre faptul dat din cuvintele lui V.Ciurlic, a deținut-o și i-a transmis-o lui V.Proțuc.

Din analiza cumulară a probelor, s-a constatat că în acțiunile inculpatului se regăsește pe deplin latura subiectivă a componenței de infracțiune, manifestată prin intenția directă a inculpatului, deoarece acesta a primit de la partea vătămată 2000 de euro pentru automobilul accidentat și urma să-i perfecteze actele pentru ca ultimul să se poate folosi de acesta, iar ulterior i-a transmis o procură falsă. Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii imputate, este o modalitate de exercitare a dreptului său la apărare.

Reieșind din circumstanțele constatate de instanțele de fond, Colegiul penal consideră corecte concluziile instanțelor că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal.

Prin urmare, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestuia, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Totodată, după cum rezultă din recurs, recurentul invocă și faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă nu face referire asupra cărui motiv nu s-a expus instanța de apel, ceea ce limitează instanța de recurs de a verifica legalitatea decizii sub aspectul vizat.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestora în cazul în care constată că sunt vădit neîntemeiate.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Gh.Odobescu în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului Bajura Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, în cauză penală în privința lui Bajura Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu